

Vzhledem k tomu, že česká vláda se v posledním čtvrtletí roku 2010 zabývala zejména snižováním deficitu veřejných financí, přinášíme Vám ve čtvrtém vydání Randls Business Bulletin pouze několik **právních novinek z oblasti občanského, obchodního a soutěžního práva**. Ve stručnosti se věnujeme novému **zákonu o finančním zajištění**, novému **zákonu o spotřebitelských úvěrech** a změnám právních předpisů souvisejících s jejich přijetím. V oblasti navrhovaných zákonů a novelizací se zaměřujeme na **návrh významné novely občanského zákoníku** v oblasti nájemních vztahů k bytům. Randls Business Bulletin Vám dále přináší informace o důležitých **rozhodnutích Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže**, přičemž jde o **rozhodnutí týkající se takzvaných „predátorských cen“ a rozhodnutí v souvislosti s kartelovými dohodami výrobců CRT obrazovek**. Zabýváme se také **rozhodnutím Nejvyššího soudu České republiky**, který se věnoval **možnostem pojišťovny odmítnout vyplatit pojistné plnění**. Na závěr Vám přinášíme informace o **národních a mezinárodních databázích ochranných známek**, které jsou dostupné bezplatně na Internetu.

SCHVÁLENÉ ZÁKONY

Legislativní změny v souvislosti s přijetím nového zákona o spotřebitelském úvěru – zákon o spotřebitelském úvěru a změna živnostenského zákona

Jak jsme Vás již informovali v předchozích vydáních našeho bulletinu, v návaznosti na předpisy Evropské unie došlo v roce 2010 k mnoha legislativním změnám s cílem rozšířit ochranu spotřebitele. V této souvislosti byl přijat také zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, který bude účinný od 1. ledna 2011. Poskytovatel úvěru bude v důsledku nového zákona povinen podat spotřebiteli rozsáhlejší informaci o poskytnutém úvěru. Spotřebitel získá také silnější postavení při odstoupení od smlouvy o spotřebitelském úvěru, konkrétně jde o možnost odstoupení od smlouvy bez uvedení důvodu do 14 dnů od jejího uzavření. Tato nová úprava se promítne od 1. ledna 2011 též do oblasti živnostenského zákona, kde přibude nová vázaná živnost s názvem „Poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru“, jež původně spadala mezi živnosti volné. Podnikatelé zabývající se poskytováním či zprostředkováním spotřebitelského úvěru, nicméně získávají jednoleté přechodné období, aby splnili nově zavedené podmínky pro tuto vázanou živnost.

Český telekomunikační úřad vydává nový formulář pro rozhodování o povinnosti k peněžitému plnění

V souvislosti s novelou zákona o elektronických komunikacích č. 153/2010 Sb., došlo ke změně v postupu Českého telekomunikačního úřadu (ČTÚ) při vyřizování sporů mezi poskytovateli telekomunikačních služeb, typicky telefonními operátory, a jejich zákazníky. Zejména se tyto spory týkají dlužných plateb za mobilní případně jiné telefonní služby a internetová připojení. Od 1.7.2010 má ČTÚ na rozhodování sporů více času, a to až 6 měsíců namísto původního 1 měsíce. Návrhy na rozhodnutí ve sporu bude nově možné podávat ČTÚ pouze na elektronickém formuláři. Vyhláškou č. 360/2010 s účinností ode dne 1.1.2011 ČTÚ stanoví závazný vzor elektronického formuláře, který již brzy bude přístupný na internetových stránkách ČTÚ www.ctu.cz.

Zákon č. 408/2010 Sb., o finančním zajištění

Dne 9.12.2010 byl schválen vládní návrh zákona komplexně upravující finanční zajištění, které bylo až dosud součástí obchodního zákoníku. Cílem nového zákona je aktualizovat českou právní úpravu finančního zajištění tak, aby byla i nadále v souladu s evropskými předpisy. Finančním zajištěním se rozumí specifický

institut zajištění závazků z určitých obchodů na finančním trhu. Oproti stávající právní úpravě nový zákon zpřesňuje a rozšiřuje výčet subjektů, které mohou finanční zajištění sjednat a nově také umožňuje fyzickým osobám benefitovat z finančního zajištění. Novinkou je také možnost využít tzv. úvěrových pohledávek jako předmětu finančního zajištění. V souvislosti se zákonem o finančním zajištění pak byl pod č. 409/2010 Sb. přijat také zákon, který novelizuje právní předpisy, jichž se finanční zajištění může týkat, jde mimo jiné o obchodní zákoník, zákon o bankách, občanských soudní řád, exekuční řád, aj.

NÁVRHY ZÁKONŮ

Sněmovní tisk č. 188/0, novela občanského zákoníku

Cílem vládního návrhu novely občanského zákoníku, projednávaného již ve druhém čtení, je upravit vztahy mezi pronajímatelem a nájemcem. V případě, že tento návrh bude přijat, dojde k částečnému snížení nepřiměřeně široké ochrany nájemce, která doposud v občanském zákoníku přetrvává. Návrh totiž obsahuje mimo jiné rozšíření výpovědních důvodů, zkrácení doby, po kterou je pronajímatel povinen poskytovat nájem osobám, na které nájem přešel po smrti původního nájemce, a to na dva roky, navrhována je také možnost vypovězení smlouvy pronajímatelem bez přivolení soudu v případě, že nájemce porušuje své povinnosti vyplývající z nájmu bytu. K těmto změnám mělo původně dojít společně s přijetím nového občanského zákoníku, jehož návrh byl stažen po pádu vlády v roce 2009. Ačkoli přijetí nového občanského zákoníku je součástí programového prohlášení současné vlády, jeho návrh dosud nebyl Parlamentu předložen.

Sněmovní tisk č. 177/0, novela zákona o platebním styku

Vládní návrh změny zákona o platebním styku, který je v současné době ve druhém čtení v Poslanecké sněmovně, přináší mimo jiné změny ve lhůtách stanovených pro bankovní převody. Proti stávající právní úpravě, která obsahuje fixní lhůtu jednoho pracovního dne pro připsání peněžních prostředků na bankovní účet příjemce, nová úprava obsažená v návrhu by umožňovala dohodou stran v zákonem stanovených případech tuto lhůtu prodloužit, a to o jeden až tři pracovní dny. Vládní návrh zákona dále přináší novou úpravu týkající se tzv. institucí elektronických peněz. Význam této nově zřízené instituce spočívá zejména v jejím oprávnění k poskytování služeb souvisejících s elektronickými penězi (tedy s peněžní hodnotou představující

pohledávku za vydavatelem elektronických peněz). Novela dále obsahuje úpravu činnosti a provozování instituce elektronických peněz, přičemž oprávnění k činnosti by udělovala Česká národní banka, která by současně vykonávala také kontrolu a dozor.

JUDIKATURA

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci možnosti odmítnutí pojistného plnění pojišťovnou, ze dne 12.10.2010 (32 Cdo 592/2009)

Svým rozhodnutím ze dne 12.10.2010 Nejvyšší soud stanovil podmínky, za kterých může pojišťovna odmítnout vyplacení pojistného plnění. Dle rozhodnutí soudu musí pojištěná osoba při sjednávání pojistné smlouvy nejen vědomě porušit povinnost odpovědět pravdivě a úplně na dotazy pojistitele, tato zatajená skutečnost však současně musí být pro uzavření pojistné smlouvy podstatná a především musí být také příčinou pojistné události.

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) v souvislosti s tzv. „predátorskými cenami“

ÚOHS ve svém rozhodnutí z listopadu 2010 posoudil jednání společnosti Student Agency, která v roce 2007 stanovila na autobusové lince Praha-Brno a zpět údajně nepřiměřeně nízké, tedy tzv. „predátorské ceny“ za jednání v rozporu s hospodářskou soutěží a uložil Student Agency pokutu ve výši 6.185.000,- Kč. Dle rozhodnutí ÚOHS, predátorská cena znamená dočasné obětování ziskovosti podnikání cestou nastavení cen za produkty či služby na úrovni, která vede k vyloučení existující konkurence z trhu, případně nepřipustění vstupu potenciálních nových soutěžitelů. Dle rozhodnutí ÚOHS Student Agency, která má údajně dominantní postavení na relevantním trhu, stanovila predátorské ceny s úmyslem úplně vyloučit konkurenční společnost

z tohoto trhu. Rozhodnutí ÚOHS prozatím není pravomocné, Student Agency proti němu podala rozklad, o jehož výsledku Vás budeme informovat.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci nemožnosti podání předběžného opatření v souvislosti se zabráněním obnovy nájemného vztahu ze dne 22.9.2010 (26 Cdo 2870/2008)

Nejvyšší soud rozhodl, že pro to, aby pronajímatel zabránil obnově nájemního vztahu, užívá-li nájemce nemovitost i po skončení nájmu, musí k soudu podat v zákonné lhůtě pouze žalobu na vyklizení nemovitosti. Nejvyšší soud přitom zejména zdůraznil, že tato žaloba nemůže být nahrazena návrhem na vydání předběžného opatření, kterým se pronajímatel domáhá zákazu vstupu nájemce na nemovitost.

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) v souvislosti kartelovou dohodou výrobců CRT obrazovek

V posuzovaném případě ÚOHS shledal, že i neformální setkání výrobců obrazovek, která probíhala po řadu let, a na kterých se jednalo o cenách nabízených produktů, jsou v rozporu s jednáním v hospodářské soutěži. ÚOHS pokládá za nezákonná taková jednání, ve kterých si výrobci obrazovek vyměňovali informace, na jejichž základě stanovovali cílové a minimální ceny, cenová rozmezí, cenová pravidla, či způsob udržování dohodnutých cen. Účastníci prvostupňového řízení podali proti rozhodnutí ÚOHS rozklady k předsedovi ÚOHS, ten ale svým rozhodnutím ze dne 25.11.2010 podané rozklady zamítl. Rozhodnutí ÚOHS je tak již pravomocné a po zveřejnění jej bude možné najít na webových stránkách ÚOHS www.compet.cz nebo prostřednictvím sekce Odkazy – Obchodní právo na našich internetových stránkách. Vzhledem k tomu, že celková výše pokut přesahuje 50.000.000,- Kč, lze očekávat, že účastníci rozhodnutí předsedy ÚOHS napadnou správní žalobou.

NOVINKY A TIPY

Databáze průmyslově právních informací dostupných bezplatně na internetu – ochranné známky

Níže Vám přinášíme stručný seznam odkazů na národní a zahraniční databáze ochranných známek, v nichž je možné bezplatně provádět informativní rešerše.

ÚPV - Tato databáze obsahuje ochranné známky platné v České republice přihlášené u ÚPV, WIPO (s designací pro ČR a EU) a OHIM (<http://www.upv.cz/cs/sluzby-uradu/databaze-on-line/databaze-ochrannych-znamek/narodni-databaze.html>).

OHIM – Databáze obsahující ochranné známky Společenství, které platí ve všech státech Evropské unie (www.oami.europa.eu).

WIPO – Madrid Express – Tato databáze obsahuje data o mezinárodních přihláškách ochranných známek a designací, které přijal Mezinárodní úřad v Ženevě, ale které ještě nejsou zapsány v mezinárodním rejstříku známek (<http://www.wipo.int/ipdl/en/search/madrid/search-struct.jsp>).

WIPO – Romarin – Databáze obsahující informace o mezinárodně zapsaných ochranných známkách (<http://www.wipo.int/romarin>).

TMView – Databáze umožňující přístup k informacím o ochranných známkách zapsaných u národních úřadů většiny evropských zemí (www.tmview.europa.eu).

TESS – Tato databáze obsahuje záznamy týkající se ochranných známek zapsaných v USA (<http://tess2.uspto.gov/bin/gate.exe?f=tess&state=4006:lbrjq9.1.1>).

Více informací o databázích ochranných známek naleznete na webových stránkách www.upv.cz či prostřednictvím sekce Odkazy – Obchodní právo na našich internetových stránkách.

Randl Partners
advokátní kancelář attorneys at law

City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4
Tel.: +420 222 755 311
Fax: +420 239 017 574
E-mail: office@randls.com
Internet: www.randls.com

Toto vydání Business Bulletin pro Vás připravili: Pavel Randl, Irena Lišková, Tomáš Sum

© Randl Partners – všechna práva vyhrazena
Informace obsažené v tomto materiálu nelze považovat za právní rady, nejsou vyčerpávající a nejsou zamýšleny pro žádné konkrétní použití. Před aplikací zde obsažených informací nebo rozhodnutím učiněným na jejich základě doporučujeme vyhledat naši nezávislou a odbornou právní konzultaci